

FAKTAARK om Bever

Faktaarkene om vilt i Trondheim inngår i arbeidet med biologisk mangfold og viltforvaltning i kommunen. Dette faktaarket sier litt om biologi, forekomst av og hvordan vi bedre kan forholde oss til beveren i Trondheim.

Biologi og forekomst

Beveren er Europas største gnager og voksne dyr veier normalt mellom 18-22 kilo. Det er ikke noen størrelsesforskjell mellom kjønnene.

Den er tilpasset et liv i vann og har svømmehud på bakføttene. Beveren kan oppholde seg 10-15 minutter under vann, og bor i trehytter eller jordhull i direkte tilknytning til vann. Den er svært sosial og lever i familiegrupper. Gjennomsnittlig familiestørrelse er ca. 4 individer, men variasjonene er store, fra enslige til 10 dyr.

Familien består om våren som regel av foreldre pluss ett- og toåringer. Toåringer vandrer vanligvis ut på sommeren. Beverhunnen føder normalt en til tre unger i slutten av mai eller begynnelsen av juni, litt senere i nord enn i sør. Ungene veier ca 500 gram ved fødsel. De er kjønnsmodne i en alder av halvannet til to år, og parring foregår i januar - februar.

Beveren har sterk territoriell atferd og er aggressiv mot inntrengere og naboer av samme art. Duftmarkeringer brukes til å markere territoriegrensene. Luktesansen er svært god. Hørselen er også velutviklet mens synet er relativt dårlig.

Fra 1975 til 1981 ble det satt ut bever i Bymarka i Trondheim kommune. Bestanden er nå anslått til å være 50-60 individer fordelt på 16 kolonier

I Bymarka/Byneshalvøya finnes det bever i Ilvassdraget, Leirelvvassdraget, Trollavassdraget og Lauglovatnet. I tillegg er det bever i Nidelva helt ned mot bysentrum og i utløpet av Gaula inkludert noen sidebekker.

Bever på vandring kan dukke opp på uventede steder. Dette individet satt på trappa til ei blokk i Karolinerveien.

Beveren er en stor ressurs i opplevelses- og jaktsammenheng da den har en flott pels og velsmakende kjøtt. I Trondheim kommune ble det åpnet for ordinær jakt i 2012, og det er felt 5-6 dyr i året. Det kan også gis fellingstillatelse på bever som bl.a. gjør skade på eiendom. Dessverre blir beveren ofte sett på som kun et skadedyr. Dyr blir skutt, og demninger og hytter blir ulovlig revet.

Bever på Skjellbreia.

Hvordan minske beverskader?

Kommunen kan gi tillatelse til å fjerne beverbolig eller demning for å hindre vesentlig skade ved oversvømmelse. For å minske antall trær som beveren feller, kan man passe på at beveren bruker trærne fullt ut etter at de er påbegynt felt. Trær som er ringbarket kan felles slik at beveren kan bruke hele treet.

Trær som er felt et stykke fra land kan transporteres ned til vannkanten hvor det er sannsynlig at beveren vil gjøre seg nytte av dem. Trær som henger fast i andre trær kan også dras ned.

Man kan beskytte trær man ikke ønsker beveren skal felle med å sette netting rundt trærne. Husk å sette nettingen såpass høyt at beveren ikke når over ved mye snø. En bever når ca 60 cm høyt over bakken på barmark. Nettingen bør ikke settes helt inntil treet, men med god klaring til stammen.

Bevernag ved Nidelva.

Om beveren tetter avløpsrør

Av og til tetter beveren avløpsrør. Man kan da lage et gjerde av hønsenetting i en halvsirkel foran røret og plassere et rør gjennom gjerdet. Beveren vil demme opp mot gjerdet, mens vannet vil fortsette å strømme fritt gjennom. Det er viktig at gjerdet festes godt til bunnen slik at beveren ikke kan komme under.

Trussel og konfliktfaktorer for beveren i Trondheim:

- Hunder/rovdyr
- Mangel på ledige territorier
- Ødeleggelse av dammer
- Brå endringer i vannstand
- Matmangel

Beverhytte.

Mer informasjon

[Forvaltningsplan for bever i Trondheim](#)

kommune ble vedtatt i 2007. I den finnes mer informasjon om bever i Trondheim og om målsettinger for forvaltning av bestanden.

Har du eller ønsker du opplysninger om vilt i Trondheim? - Ta kontakt med Miljøenheten i Trondheim kommune

Alle foto: Steinar Grønnesby